ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА філософії
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
_____ Р. Б. Папірник
«25» вересня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Логістика»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Плаксіна Оксана Іванівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія – дисципліна, що вивчає найбільш загальні суттєві характеристики і фундаментальні принципи реальності і пізнання, буття людини, відношення людини і світу, людське ставлення до природи, суспільства та духовного життя. Філософія формує і відображує світоглядні орієнтації людини, усвідомлення нею свого місця і ролі в світі, обґрунтовує пріоритетні цінності в житті суспільства, визначає прийнятні шляхи і способи досягнення цих цінностей.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			V	
Всього годин за навчальним планом, з них:	**90**	3	**90**	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30	1	30	
лекції	30		30	
лабораторні роботи				
практичні заняття				
Самостійна робота, у т.ч:	**60**	2	**60**	
підготовка до аудиторних занять	9		9	
підготовка до контрольних заходів	6		6	
виконання та захист реферату	5		5	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10		10	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Філософія» полягає у формуванні світоглядної культури студента, який би вмів бачити сутність природних та суспільних явищ, знаходити форму їх теоретичного вираження, оволодіти знаннями всіх наукових дисциплін, які вивчають буття як матеріальне, духовне та соціальне явище з глибоким культурологічним підґрунтям; допомогу майбутньому фахівцеві навчитися гнучко реагувати на зміни в змісті та цілях професійної діяльності з урахуванням відносності та мінливості професійного знання; покликана сприяти становленню у суспільстві духовного клімату взаєморозуміння, поліпшенню міжособистісних відносин та гармонізації людських стосунків в сфері комунікації та діалогу.

Завдання дисципліни «Філософія»:

- забезпечення студентів необхідною системою знань сучасного рівня розвитку світової філософії та формування вміння застосувати філософські знання в безпосередній практичній та науковій діяльності;
- засвоєння основного змісту головних напрямків розвитку історії філософії та сучасної філософської думки;
- оволодіння філософськими категоріями та загальними і особливими законами основних форм буття;
- засвоєння специфіки філософського освоєння дійсності та застосування набутих знань при аналізі актуальних проблем сьогодення.

Пререквізити дисципліни: «Історія та культура України», «Економічна теорія».
Постреквізити дисципліни: «Конфліктологія», «Політологія», «Етика та естетика».

Компетентності :

- ЗК1 – Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК2 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами.
- ЗК3 – Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства, вести активний та здоровий спосіб життя.
- ЗК8 – Здатність працювати в команді, мотивувати людей та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань;
- СК4 – Здатність планувати діяльність організації в ресурсному та часовому просторі.
- СК9 – Розуміння принципів і норм права, а також національних, міжнародних і галузевих стандартів та використання їх у професійній діяльності.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

вміти:

- $РН_{10}$ – вміти застосовувати законодавчі та інші нормативно-правові акти, стандарти, методичні документи.

знати:

- $РН_6$ – організовувати та здійснювати ефективні комунікації державною та іноземними мовами;

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, діалог) і наочні (ілюстрація, демонстрація), метод проблемного викладу.

Форми навчання: групові, колективні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Філософія - світоглядна наука					
1. Філософія, її призначення, зміст та функції в суспільстві	3.5	2	-	-	1.5
2. Класична філософія, спрямованість її етапів	4	2	-	-	2
3. Традиції та особливості розвитку філософської думки в Україні	4	2	-	-	2
4. Філософія XIX ст. та сучасна філософська думка	4	2	-	-	2
5. Проблема буття (онтологія). Дух та матерія - межа протилежності	4,5	2	-	-	2,5
6. Діалектика як загальна концепція розвитку. Категорії діалектики	4	2	-	-	2
7. Закони діалектики	4	2	-	-	2
8. Природа, практика, суспільство	4	2	-	-	2
9. Буття людини, індивід та світ	4	2	-	-	2
10. Свідомість, її структура, проблема ідеального. Філософія неусвідомлюваного (З. Фрейд, К.Г. Юнг)	4	2	-	-	2
11. Гносеологія. Основний зміст пізнавальної діяльності. Вчення про істину	4	2	-	-	2
12. Суспільство: основи філософського аналізу	4	2	-	-	2
13. Суспільство як система, що розвивається. Суспільне виробництво	4	2	-	-	2
14. Суспільство як система, що розвивається. Духовне життя суспільства	4	2	-	-	2
15. Суспільство як система, що розвивається. Проблема історії в динаміці та суб'єкті історії	4	2	-	-	2
Разом за змістовим модулем 1	**60**	**30**	**-**	**-**	**60**
Підготовка до екзамену	30	-	-	-	30
Усього годин	**90**	**30**	**-**	**-**	**90**

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	*Філософія, її призначення, зміст та функції в суспільстві.* Філософія та життя. Світогляд та його структура. Суспільно-історичний характер та функції світогляду. Основні типи світогляду: міфологічний, релігійний, науковий, фі-лософський. Специфіка філософського освоєння дійсності. Основне питання філософії та її функції. Основні напрямки та методи в філософії: матеріалізм та ідеалізм (об'єктивний та суб'єктивний ідеалізм), діалектика та метафізика	2
2	*Класична філософія, спрямованість її етапів.* Умови зародження філософії. Космоцентризм античної філософії, основні її філософські школи та напрями:	2

	мілетська, елейська школи, Демокрит, Геракліт, Сократ, Платон, Аристотель. Особливості середньовічної філософії. Реалізм та номіналізм, віра та розум в середньовічній філософії. Особливості ренесансного філософування. Філософія Нового часу: орієнтація на пізнання природи; емпіризм; раціоналізм. Філософія Просвітництва. Особливості німецької класичної філософії та її значення	
3	*Традиції та особливості розвитку філософської думки в Україні.* Джерела української філософської культури, її особливості та наскрізні проблеми. Періодизація розвитку української філософії. Філософські погляди Сковороди. Філософія романтизму в Україні XIX ст. «Філософія серця» П. Юркевича. Професійна філософія XIX - початку XX ст. Філософія української національної ідеї. Особливості розвитку української філософії XX ст.	2
4	*Філософія XIX ст. та сучасна філософська думка.* Філософія позитивізму. Виникнення та характерні риси марксистської філософії, її історична доля. Загальна характеристика сучасної (некласичної) філософії, її основні напрями та представники. «Філософія життя». Філософська антропологія. Екзистенціальна філософія. Неофрейдизм. Сучасна світова філософія: модерн та постмодерн, постпозитивізм, герменевтика	2
5	*Проблема буття (онтологія). Дух та матерія - межа протилежності.* Філософський смисл та життєві корні проблеми буття. Категорія субстанції в історії філософії (монізм, дуалізм, плюралізм). Формування поняття матерії. Рух, простір та час як спосіб та форми існування матерії. Основні форми руху матерії. Сінергетика про специфіку самоорганізації руху матерії. Різноманіття форм простору та часу на різних рівнях організації матерії	2
6 7	*Діалектика як загальна концепція розвитку та її альтернативи. Закони діалектики.* Діалектика та метафізика як два підходи до проблеми розвитку. Історичні форми діалектики. Еклектика, софістика, догматизм, релятивізм - основні альтернативи діалектики. Поняття «категорія», «принцип», «закон» у філософії. Система категорій діалектики як відображення універсальних характеристик та зв'язків буття. Основні закони діалектики	4
8	*Природа, практика, суспільство.* Природа як об'єкт філософського аналізу, основні підходи до неї, її трактування в різні епохи. Вплив природи на суспільство та дія суспільства на природу, основні напрями щодо цього: географічний (у тому числі геополітика) та демографічний детермінізм (у тому числі неомальтузіанство, расизм), діалектичний матеріалізм. Пріоритетність соціально-історичної складової у відношенні суспільства до природи над абстрактно-пізнавальною та виробничо-технічною складовими	2
9	*Буття людини, індивід та світ.* Поняття «людина», «індивід», «особа», «індивідуальність». Проблема природи та сутності людини. Невід'ємні ознаки людського. Антропосоціогенез, його фактори та комплексний характер. Співвідношення біологічного, соціального, духовного в людині. Свобода та відповідальність людини	2
10	*Свідомість, її структура, проблема ідеального. Філософія неусвідомлюваного (З. Фрейд, К.Г. Юнг).* Проблема розуміння духу, духовності, душі. Генетичні передумови свідомості. Відображення та його форми. Сучасні концепції походження свідомості. Соціальна природа свідомості. Поняття ідеального. Основні властивості, структура та функції свідомості. Індивідуальна свідомість та самосвідомість. Свідоме та несвідоме	2
11	*Гносеологія. Основний зміст пізнавальної діяльності. Вчення про істину.* Про блема пізнання у філософії (агностицизм, скептицизм та пізнавальний оптимізм). Суб'єкт, об'єкт та предмет пізнання. Чуттєвий та раціональний	2

	рівень пізнання. Інтуїція, її природа, результатом чого вона є? Проблема істини: діалектика абсолютної та відносної істини, об'єктивність та конкретність істини. Проблема критерію істини в філософії	
12	*Суспільство: основи філософського аналізу.* Натуралістичні, ідеалістичні та матеріалістичні моделі суспільства. Об'єктивне та суб'єктивне в суспільстві. Суспільство як система, його сутнісні риси. Проблема історичної необхідності та свободи для свідомої діяльності людей	2
13	*Суспільство як система, що розвивається. Суспільне виробництво.* Поняття та структура суспільного виробництва. Матеріальне виробництво та його роль в суспільному житті. Спосіб виробництва матеріальних благ та його структура. Діалектика продуктивних сил та виробничих відносин. Політична сфера суспільства	2
14	*Суспільство як система, що розвивається. Духовне життя суспільства.* Духовне життя суспільства, його особливості та основні компоненти: духовні потреби, цінності та блага, духовна культура, духовна діяльність, духовне виробництво та споживання. Суспільна та індивідуальна свідомість, їх структура та функції. Структура суспільної свідомості, її рівні та способи функціонування (буденна та теоретична свідомість, суспільна ідеологія та суспільна психологія). Поняття цінностей, їх структура. Вищі духовні цінності	2
15	*Суспільство як система, що розвивається. Проблема історії в динаміці та суб'єкти історії.* Філософія історії: поняття, предмет, основні проблеми. Лінійна та нелінійна філософія історії. Формаційний та цивілізаційний підходи до дослідження розвитку суспільства. Еволюційний та революційний способи розвитку. Проблема спрямованості суспільного розвитку. Основні типи соціальної динаміки (циклічність, прогрес, регрес). Суб'єкти історії: соціальні групи, особистості, суспільство в цілому	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальним планом практичні заняття не передбачені.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	9
2	Підготовка до контрольних заходів	6
3	Виконання та захист реферату	5
	Опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях	
4	2. *Класична філософія, спрямованість її етапів.* Філософія Давнього Сходу. Антична філософія: періодизація, основні філософські школи та напрями. Філософія середньовічного суспільства, її теоцентризм. Філософія епохи Відродження та Нового часу. Німецька класична філософія.	2
	4. *Філософія XIX ст. та сучасна філософська думка.* Критичний перегляд принципів та традицій класичної філософії. Особливості сучасної філософії. Раціоналізм та ірраціоналізм. Сцієнтизм та антисцієнтизм. Технократизм та технофобія. Пост позитивізм. Герменевтика	2
	6. *Діалектика як загальна концепція розвитку. Категорії діалектики.* Стру-	2

	ктурний тип зв'язків, їх відображення в категоріях: «одиничне та загальне», «частина та ціле», «зміст та форма», «елемент-система-структура», їх методологічне значення. Зв'язки детермінації, їх відображення в категоріях: «причина та наслідок», «сутність та явище», «необхідність та випадковість», «можливість та дійсність», їх світоглядне та методологічне значення	
	10. *Свідомість, її структура, проблема ідеального. Філософія неусвідомлюваного (З. Фрейд, К.Г. Юнг).* Дух, духовність, душа, свідомість як форми буття духовного. Відображення в неживій та живій природі. Структура духовного світу людини. Структура психічної сфери (З. Фрейд, К.Г. Юнг, П. Сімонов). Чим небезпечна для людини та суспільства стихія несвідомого (як індивідуального, так і колективного)?	2
	14. *Суспільство як система, що розвивається. Духовне життя суспільства.* Поняття культури, її структура, сутнісні характеристики (символічність, аксіологічність, нормативність) та соціальні функції. Національне та загальнолюдське в культурі. Основні форми суспільної свідомості: порівняльна характеристика та взаємодія. Відмінність філософії від інших форм суспільної свідомості (релігії, мистецтва, науки). Ціннісні орієнтації особи та суспільства	2
5	Підготовка до екзамену	30

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю, які застосовуються при перевірці знань: письмова робота, усне опитування, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

1	Систематичне відвідування лекцій (по 1 балу)	15
2	Конспект лекції та самостійної роботи (конспект першоджерел)	15
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30
4	Підготовка, виконання та захист реферату	20
5	Виконання контрольної роботи поточного контролю	20
		100

Бали за відвідування лекцій:

15-10 - відвідування лекцій без пропусків, або з пропусками з поважних причин;

9-4 - відвідування лекцій з пропусками з поважних причин за умовами пред'явлення довідки та тексту конспекта лекції без глибокого розуміння суті питань лекцій;

3-1 - відвідування лекцій з пропусками з поважних причин за умовами відпрацювання лекцій на консультації.

Бали за конспект:

15-11 - конспект охайний та містить весь лекційний матеріал;

10-5 - конспект не повний, в ньому відсутні декілька лекцій або питань для самостійної роботи;

4-1 - конспект неохайний, неповний, відсутня більша кількість лекцій та завдань самостійної роботи.

Розділи програми, які не викладаються на лекціях, опрацьовуються самостійно та захищаються студентом в усній формі:

30-25 - студент добре опрацював весь матеріал з глибоким його усвідомленням, добре орієнтується у даному курсі;

24-16 - конспект майже повний, але студент не володіє інформацією в повному обсязі;

15-9 - в конспекті відсутні деякі теми і відповідно студент знає не весь матеріал;

8-1 - відсутня більша частина матеріалу, студент поставився формально.

Підготовка, виконання та захист реферату оцінюється у **20** балів:

20-14 - чітко сформульована мета реферату, розділи плану логічно пов'язані між собою, тема розкрита у повному обсязі. Студент показує самостійність у формулюванні висновків, узагальнень. Правильно оформлені посилання та список використаних джерел.

13-7 - реферат містить помилки у оформленні; студент в цілому орієнтується у темі, але в окремих питаннях допускає помилки;

6-1 - у оформленні реферату допущені грубі помилки; студент частково володіє матеріалом.

Виконання контрольної роботи поточного контролю оцінюються у 20 балів. Бали, отримані студентом за контрольну роботу, складаються як сума від числа балів, набраних за відповідь на кожне із питань. Робота містить два питання, кожне з яких оцінюється від 10 до 1 балів:

10-8 - студент дав повну вичерпну відповідь на запропоновані питания, аргументував і розкрив теоретичні положення дисципліни, виявив логічне мислення і знання програмного матеріалу, посилається на приклади сучасних наук, соціальних подій та процесів;

7-5 - студент в основному правильно відповідає на запропоновані питання (70 %), орієнтується в програмному матеріалі, але допускає дрібні неточності в окремих питаннях, обізнаний в філософії;

4-3 - студент дає правильні відповіді на більшу частину запитань (близько 60%), але має значні прогалини в знаннях, погано ознайомлений із теоретичними питаннями та з процесами, що їх репрезентують;

2-1 - студент не зміг дати правильні відповіді на питання, не цікавиться сучасним науковим та суспільним життям.

Екзамен:

Бали, отримані студентом на екзамені з дисципліни «Філософія» складаються як сума від числа балів, набраних за відповідь на кожне із двох питань екзаменаційного білета. Відповідь на кожне питання оцінюється в 50 балів і нараховується за такими критеріями:

Для отримання від **45** до **50** балів: студент повинен продемонструвати глибокі знання програмного матеріалу, вільно орієнтуватися в категоріальному апараті курсу, повинен чітко формулювати та аргументувати основні положення, знання фахової літератури, правильно відповідати на додаткові запитання, може вільно сформулювати свою точку зору.

Від **39** до **44** балів: отримують ті студенти, які в основному правильно відповідають на питання в білеті, в цілому орієнтуються в матеріалі курсу, але допускають незначні неточності в відповіді, які не мають принципового значення, але є свідченням про недостатньо глибоке оволодіння вивченим курсом.

Від **30** до **38** балів: набирають студенти, які з розумінням висвітлюють поставлені питання, виявляють знання основ філософії, але допускають неточності, невпевненість при в цілому правильній відповіді.

При отриманні балів від **25** до **29**: студенти показують невисокий рівень знань, якщо він засвоїв матеріал в основному, дещо обізнаний по деяким проблемам.

При отримані за відповідь від **17** до **24** балів, якщо є вірна відповідь на питання, але недостатньо повно та ґрунтовно висвітлено зміст питань.

Число балів від **16** до **1** нараховується, якщо студент не зумів розкрити поставлене запитання, не володіє матеріалом курсу, не відповідає на основні та додаткові питання.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Філософія» визначається як середньоарифметична між оцінкою змістового модулю та оцінкою екзамену.

Порядок зарахування пропущених занять: усне відпрацювання пропущеної теми на консультації з наданням конспекту лекції.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Андрущенко В.П., Губерський Л.В., Михальченко М.І. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: Підручн. для вищ. навч. закл. - К.: Юрінком Інтер, 2006. - 656 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://library.kpi.ua:8991/F?func=find-b&request=000319804&find_code=SYS
2. Андрущенко В.П., Михальченко М.І. Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій - К.: Генеза, 2002. - 369 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://www.twirpx.com/file/1289205/
3. Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії. Підручник. - К.: Либідь, 2001. - 408 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://www.twirpx.com/file/1984053/
4. Бичко А.К., Бичко І.В. Табачковский В.Г., Ярошовець В.І. Філософія: Підручник. - К.: ЦУЛ, 2010. - 648 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://culonline.com.ua/Books/Filisofiya_Bichko_druk.pdf
5. Бичко І.В., Войтенко І.В., Табачковський В.Г. Філософія: Підручник для студентів вищих закладів освіти. - К.: Либідь, 2001. - 408 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://koha.tntu.edu.ua/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=194549
6. Данильян О.Г., Тараненко В.М. Філософія: підручник. - Х.: Право, 2003. - 353 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/danilyanfil.pdf
7. Історія філософії: Підручник / Ярошовець В.І. Бичко І.В., Бугров В.А. - К.: ПАРАПАН, 2002. - 774 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://chtyvo.org.ua/
8. Канке В.А. Основы философии. Учебник. - М.: Логос, 2008. - 288 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/uchebnye_posobija_uchebniki/Page-15
9. Канке В.А. Философия: Учебное пособие для студентов высших и средних специальных учебных заведений. - М.: Логос, 2001.- С. 8-22, 33-34. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://yanko.lib.ru/books/philosoph/kanke_philosophy.htm
10. Касьян В.І. Філософія: Відповіді на питання екзаменаційних білетів: Навч. посібник. - К.: Знання, 2008. - 347 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://megalib.com.ua/book/53_Filosofiya_vidpovidi_na_pitannya_ekzamenaciinih_biletiv.html
11. Кирвель, Ч.С. Социальная философия: учеб. пособие / Ч.С. Кирвель, О.А. Романов. - Минск: Вышэйшая школа, 2013. - 495 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.klex.ru/jrr
12. Куличенко В.В. Философия: Учебник для студентов вузов / В.В. Куличенко, А.М. Черныш; Одес. нац. мор. ун-т. - Тернополь: Підручники & посібники, 2008. - 576 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://lib.sevsu.ru/
13. Мозговий Л.І., Бичко І.В., Додонов Р.О. Філософія. Кредитно-модульний курс: Навч. посібник / За ред. Р.О. Додонова, Л.І. Мозгового. - К.: ЦУЛ, 2009. - 456 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://culonline.com.ua/Books/fILOSOFIYA%20KMK-Mozgoviy.pdf
14. Петрушенко В.Л. Філософія: Підручник для студентів ВНЗ. - Львів: «Магнолія 2006», 2008. - 506 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.twirpx.com/file/1073303/
15. Петрушенко В.Л. Філософія: Навч. посібник для студентів вищих закладів. - Львів: «Новий Світ-2000», 2011. - 647 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/filosofia_petr.pdf

16. Подольска Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. Навч. посібник. - К.: ЦПЛ, Інкос, 2006. - 624 с. [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://studfiles.net/preview/5775199/

17. Подольська Є.А. Філософія. Підручник. - К.: ЦНЛ, 2006. - 704 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/uchebnye_posobija_uchebniki/Page-12

18. Причепій Є.М., Черній А.М., Гвоздецький В.Д., Чекаль Л.А. Філософія. Посібник для студентів ВНЗ. - К.: Академвидав, 2009. - 592 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* http://librarium.mywebcommunity.org/

19. Радіонова Л.О. Філософія: Навч. посібник. - Х.: ХНАМГ, 2006. - 142 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://eprints.kname.edu.ua/

20. Русин М. Ю., Огородник І. В. Історія української філософії: Підручник. - К.: 2008. - 624 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://book-ye.com.ua/shop/product_8315.html

21. Современная западная философия: Словарь. / Сост. Малахов В.С., Филатов В.П. - М.: ТОН-Остожье, 1998. - 544 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.logic-books.info/sites/default/files/slovar_szf_1998.pdf

22. Современная мировая философия: Учебник для вузов / Под ред. А.С. Колесникова. - М.: Академический Проект: Альма Матер, 2013. - 563 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/Page-63

23. Спиркин А.Г. Основы философии: Учебн. пособие для вузов. - М.: Политиздат, 1988. - 592 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/Page-63

24. Спиркин А.Г. Философия: Учсбник. - М.: Гардарики, 2006. - 736 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/Page-61

25. Спиркин А.Г. Философия: Учебник для технических вузов. - М.: Гардарика, 2005. – 368 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://studfiles.net/preview/1001922/

26. Соціальна філософія: Підруч. для вищої школи / В.С. Афанасенко. - Х.: Прапор, 2007. - 688 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://library.kre.dp.ua/

27. Таран В.О., Зотов В.М., Рєзанова Н.О. Соціальна філософія: Навч. посіб. - К.: ЦУЛ,2009
- 272 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://www.twirpx.com/file/683560/

28. Философия. Учебно-методическое пособие / Под ред. Прокофьева Ф.И. - Днепр, 2017. - 156 с. (читальный зал, ауд. В-605)

29. Философия. Учебное пособие для студентов вузов / В.Ф. Берков, П.А. Водопьянов, Е.З. Волчек / Под ред. Ю.А. Харина. - Минск.: ТетраСистемс, 2000. - 416 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.klex.ru/80v

30. Філософія: Навч. посібник / Л.В. Губерський, І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко // За ред. І.Ф. Надольного. - К.: Вікар, 2001. - 516 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://librarium.mywebcommunity.org

31. Філософія: Навч. посібник / За ред. І.Ф. Надольного. - К.: Вікар, 1997. - 584 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/uchebnye_posobija_uchebniki/Page-12

32. Філософія: Підручник / За ред. Горлача М.І., Кременя В.Г., Рибалка В.К. - Х.: Консум, 2001. - 672 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://www.twirpx.com/file/439823/

33. Філософія: підручник / В.С. Афанасенко, В.І. Волович, Г.Т. Головченко // За ред. В.Г. Кременя, М.І. Горлача. - Х.: Прапор, 2004. - 736 с.

34. Філософський енциклопедичний словник / В.І. Шинкарук. - НАНУ, Інститут філософії ім. Г. Сковороди, - К.: Абрис, 2002. - 742 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://library.kpi.ua:8991/F?func=find-b&request=000145404&find_code=SYS

35. Щерба С.П. Філософія. Навч. посібник для студентів ВНЗ. - К.: МАУП, 2004. - 216 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://www.twirpx.com/file/117719/

Допоміжна

1. Абдула, Н.П. Козаченко, О.П. Панафідіна. Історія філософії в термінах: навч. посібник.- Кривий Ріг: Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2013. - 175 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/Page-74

2. Балашов Л.Е. Занимательная философия: Учебное пособие. - М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2005. - 128 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/Page-105

3. Барковская А.В., Хомич Е.В. Философия: ответы на экзаменационные вопросы.- Минск: Тетра-Системс, 2009. - 160 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/uchebnye_posobija_uchebniki/Page-15

4. Блюменкранц М. Глобальные проблемы современного культурного процесса // Вопросы философии, 2006. - № 5. - С. 160-164. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https:// elibrary.ru/contents.asp?issueid=425215

5. Буданов В.Г. О методологии синергетики // Вопросы философии, 2006. - № 5. - С. 79-94. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=425215

6. Бур М. Фихте. - М.: Мысль, 1965. - 165 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.studmed.ru/bur-m-fihte_30cae6ada88.html

7. Введение в философию: учебн. пособие для вузов / Под. ред. И.Т. Фролова. - М.: Респу-блика, 2003. - 623 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://www.socionauki.ru/almanac/noo21v/number_2/1_1_5_2.pdf

8. Визгин В.П. Проект человека и общества // Философские науки, 2009. - № 8. - С. 20-28. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=938917

9. Воропай Т.С. Между глобализацией и масс-культурой // Философские науки, 2009. - № 2. - С. 11-31. https://studfiles.net/preview/1907719/page:2/

10. Голубинцев В.О., Данцев А.А., Любченко В.С. Философия для технических вузов. - Р/Д: Феникс, 2008. - 502 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/uchebnye_posobija_uchebniki/Page-11

11. Горський В.С. Історія української філософії: Навч. посібник. - К.: Наукова думка, 2001. - 375 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* http://thales2002.narod.ru/horzm3.html

12. Гранин Ю.Д. «Глобализация» или «вестернизация»? // Вопросы философии, 2008. - № 2 - С. 3-15. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=460566

13. Декарт Р. Рассуждения о методе / Избранные произведения. - М.: Госполитиздат, 1950. - 712 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* https://www.twirpx.com/file/744091/

14. Духан И.Н. «Реконструкция времени» и философия классического формообразования // Философские науки, 2009.- № 12. - С. 76-91. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* https://irbis.amursu.ru/

15. Жаворонкова А.С. Шпаргалка по философии: ответы на экзаменационные билеты. – М.: Аллель, 2009. – 64 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/uchebnye_posobija_uchebniki/Page-14

16. Заїченко Г.А. Підручник по історії філософії. - К.: Вища школа, 1995. - 455 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* https://www.twirpx.com/file/430322/

17. Ильин В.В., Кармин А.С., Огородников В.П. Философия: экзаменационные ответы для студентов вузов. – СПб.: Питер, 2009. – 256 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/uchebnye_posobija_uchebniki/Page-15

18. Иноземцев В.Л. Социология Даниела Белла и контуры современной постиндустриальной цивилизации // Вопросы философии, 2002. - № 5. - С. 3-12. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=1287085

19. Ионин Л.Г. Масса и власть сегодня (актуальность Э. Канетти) // Вопросы философии, 2007. - № 3. - С. 3-14. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=433690

20. История философии: Учебник / Под ред. Ч.С. Кирвеля. - Минск: Новое знание, 2001. - 727 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://aldebaran.ru/author/avtorov_kollektiv_5/kniga_istoriya_filosofii/

21. История философии: Учебник для вузов / Под ред. А.С. Колесникова. - СПБ.: Питер, 2010. - 656 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/Page-46

22. История философии. Учебник для высших учебных заведений / Под ред. В.П. Кохановского, В.П. Яковлева. - Р/Д: Феникс, 2001. - 576 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.alleng.ru/d/phil/phil106.htm

23. Історія філософії України: Підручник / М.Ф. Тарасенко, М.Ю. Русин, І.В. Бичко. - К.: Либідь, 1994. - 413 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.twirpx.com/

24. Історія філософії України. Хрестоматія: Навч. посібник / М.Ф. Тарасенко, М.Ю. Русин, А.К. Бичко. - К.: Либідь, 1993. - 560 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.twirpx.com/file/1796138/

25. Камю Альбер. Бунтующий человек // Философия. Политика. Искусство. - М.: Политиздат, 1990. - Миф о Сизифе. - С. 24-100. (Мыслители XX века). - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://lib.ru/INPROZ/KAMU/chelowek_buntuyushij.txt_with-big-pictures.html

26. Карпов А.О. Принципы научного образования // Вопросы философии, 2004. - № 11. - С. 89-102. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=1009094

27. Кириленко Г.Г., Шевцов Е.В. Философия: Справочник студента. - М.: ООО «Изд-во АСТ; Филологическое общество «СЛОВО», 2000. - 672 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.alleng.ru/d/phil/phil006.htm

28. Киселев Г.С. Мир человека: тупиковая ветвь эволюции? // Вопросы философии, 2007. - № 4. - С. 9-23. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=434686

29. Кравченко И.И. Государство и общество // Вопросы философии, 2007. - № 7. - С. 19-35. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=436243

30. Лекторский В.А., Иноземцев В.Л., Федотова В.Г., Зотов А.Ф., Межуев В.М., Глинчикова А.Г. Трансформации в современной цивилизации: постиндустриальное и постэкономическое общество (материалы круглого стола) // Вопросы философии, 2000. - № 1. - С. 3-32. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу:* https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=1266685

31. Мариносян Х.Э. Истоки и сущность глобального кризиса. Задачи государства в построении нового миропорядка // Философские науки, 2009.- № 1. - С. 5-24.- [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=938902

32. Маркс К. К критике политической экономии. Предисловие // Маркс К., Энгельс Ф. Соч., - Т.13. - С. 6-9. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://www.esperanto.mv.ru/Marksismo/Krit/krit-00.html

33. Методические указания и планы семинарских занятий по дисциплине «Философия» для студентов дневной формы обучения всех специальностей / Составитель: О.И. Плаксина. - Днепропетровск: ПГАСиА, 2011. - 30 с. (читальный зал, ауд. В-605)

34. Методические указания и рекомендации к изучению темы «Бытие человека в мире» для студентов всех специальностей и форм обучения / Составитель: Чернова Л.Е. - Днепропетровск: ГВУЗ ПГАСА, 2011. - 30 с. (читальный зал, ауд. В-605)

35. Методические указания и рекомендации к изучению темы «Культура - способ и мера развития общества и человека» для студентов всех специальностей и форм обучения / Составитель: Л.Е. Чернова. - Днепропетровск: ПГАСиА, 2011. - 23 с. (читальный зал, ауд. В-605)

36. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Філософія» для студентів ступеня бакалавра денної форми навчання усіх спеціальностей / Укладач: О.І. Плаксіна. - Дніпро: ПДАБА, 2020. - 24 с. (читальный зал, ауд. В-605)

37. Мильдон В.И. Индивидуализм и эгоизм (введение в современную этику) // Вопросы философии, 2008. - № 6. - С. 43-55. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=460403

38. Мир философии: Книга для чтения. В 2-х ч. - Ч. 1. Исходные философские проблемы, понятия и принципы. - М.: Политиздат, 1991. - 672 с.; Ч. 2. Человек. Общество. Культура. - 624 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: lib.sumdu.edu.ua/library/docs/Materiali_do_kyrsiv/mir_filosofii_1_2.doc

39. Овсянников М.Ф. Гегель. - М.: Мысль, 1971. - 222 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://www.twirpx.com/file/915291/

40. Петрушенко В.Л. До питання про атрибутивні риси свідомості // Вісник Національного університету «Львівська політехніка».- 2007. - № 578: Філософські науки - С. 3-9. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://vlp.com.ua/files/01_49.pdf

41. Плютто П.А. Моральное сознание между культурой и природой // Философские науки, 2009. - № 1. - С. 97-113. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=938902

42. Попович М. Що таке філософія? // Філософська думка, 2006. - № 1. - С. 3-24. [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://liber.onu.edu.ua/opacunicode/index.php?url=/notices/index/IdNotice:193889/Source:default

43. Присухін С.І. Філософія: Навч. посібник: У 2-х частинах: Ч.1. Історія світової та української філософії у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях. - К.: КНЕУ, 2006. - 208 с.; Ч.2. Система філософії у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях. – 168 с. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/Page-48

44. Юркевич П. З науки про людський дух // Вибране. - К.: Абрис, 1993. - С. 115-221. [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://library.kpi.ua:8991/F?func=find-b&request=000123627&find_code=SYS

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Библиотека Максима Мошкова. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://lib.ru/

2. Библиотека Платонанет. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://platona.net/load/knigi_po_filosofii/

3. Библиотека русской религиозно-философской и художественной литературы «Вехи». - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.vehi.net/

4. Бібіліотека Академії наук. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.neva.ru

5. Бібліотека «Ихтика». - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://ihtik.lib.ru

6. Бібліотека з філософії. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://lib.pomorsu.ru/elib/text/phil_tr.htm

7. Бібліотека з філософії та психології. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://aleria.net/1/

8. Бібліотека з філософії та релігії. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://aristotel.fatal.ru/index/HTMLs/filosofiya.htm

9. Большая электронная библиотека.- [Електронний ресурс].- *Режим доступу*: http://www.big-library.info/

10. Виртуальная библиотека Михаила Эпштейна. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.emory.edu/INTELNET/virt_bibl.html

11. Гуманітарно-естетична бібліотека. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://enlightenment.boom.ru/index.html

12. Електронна бібліотека Інституту філософії РАН. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.philosophy.ru/library/library.html

13. Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова. - [Електронний ресурс]. – *Режим доступу*: - www.npu.edu.ua (elib@npu.edu.ua)

14. Журнал «Вопросы философии». - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://vphil.ru/index.php?option=com_content&task=category&sectionid=9&id=23&Itemid=44

15. Загальна бібілотека. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://lib.rus.ec/

16. Інститут наукової інформації з суспільних наук. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.inion.ru/index.htm

17. Наукова електронна бібліотека-[Електронний ресурс].-*Режим доступу*:http://elibrary.ru/

18. Публікації російських періодичних видань з 1990 р. - [Електронний ресурс]. – *Режим доступу*: http://www.public.ru/1.asp

19. «Світ енциклопедій» (енциклопедичні видання, словники). - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.encyclopedia.ru/

20. Спеціалізована філософська бібліотека. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http: //www.philosophy.ru/

21. Тексти з бібліотеки античної літератури. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://www.emory.edu/INTELNET/virt_bibl.html - http://cyrill.newmail.ru/

22. Янко Слава [Yanko Slava]. - Библиотека Fort/Da. - [Електронний ресурс]. - *Режим доступу*: http://yanko.lib.ru/

Розробник _____ (О. І. Плаксіна)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (А. О. Черчата)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри

_____філософії_____

Протокол від «_24__»___вересня_____2019__ року № _3__